

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-2196/11-T

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Mateřská škola Opava, Na Pastvisku - příspěvková organizace
Sídlo:	Na Pastvisku 13, 747 05 Opava
IČ:	709 997 59
Identifikátor:	600 141 853
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Jaroslavou Kurákovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Statutární město Opava, Horní náměstí 69, 74626 Opava
Místo inspekční činnosti:	Mateřská škola Na Pastvisku 13, 747 05 Opava
Termín inspekční činnosti:	8. – 10. listopad 2011

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (RVP PV) podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona.

Aktuální stav školy

Mateřská škola Na Pastvisku, Opava (škola, MŠ) je příspěvkovou organizací, kterou zřizuje Statutární město Opava.

V souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení vykonává výše uvedená právnická osoba činnost mateřské školy s nejvyšším povoleným počtem 84 dětí a školní jídelny - výdejny. Kontrolou dokumentů osvědčující vznik školy bylo zjištěno, že údaje uvedené ve statistických výkazech a v Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže

a tělovýchovy (MŠMT) o zařazení školy do rejstříku škol a školských zařízení jsou v plném souladu se skutečností.

MŠ je trojtřídní. Dvě třídy jsou věkově smíšené, určené dětem zpravidla od 3 do 5 let, do třetí třídy jsou přednostně vřazovány děti od 5 do 6 let a děti s odloženou školní docházkou. Pro školní rok 2011/2012 je k pravidelné docházce zapsáno celkem 84 dětí, což znamená stoprocentní naplnění kapacity školy. Provozní doba MŠ je stanovena od 6:00 do 16:30 hodin. Výše úplaty za předškolní vzdělávání dítěte (školné) činí 327,- Kč měsíčně.

MŠ Na Pastvisku se nachází v samostatné typizované budově v centru sídlištní zástavby, v městské části Kateřinky, poblíž řeky Opavice a přírodní lokality Stříbrné jezero. MŠ má k dispozici tři účelně uspořádané třídy s hernami, dětské sociální zařízení a šatny. Nadstandardním vybavením je tělocvična, kterou pravidelně využívají děti všech tříd. Součástí MŠ je školní jídelna - výdejna, která zajišťuje servírování stravy dětem i zaměstnancům školy. Celodenní strava je dovážena ze Školní jídelny Šrámkova v Opavě. Na budovu MŠ navazuje školní zahrada s pískovišti, průlezkami, skluzavkami, pergolou a kreslicími stěnami. Její současné vybavení umožňuje realizaci celoročních pohybových aktivit dětí. Ve školním roce 2011/2012 chce ředitelka ve spolupráci se zřizovatelem provést úpravy zahrady a zajistit její vybavení novými herními prvky, které by dětem i široké veřejnosti poskytovaly rozmanitější možnosti sportovního, relaxačního i herního vyžití. Školní zahrada je zapojena do projektu *Otevřená zahrada* a dle provozního řádu je o víkendech a v odpoledních hodinách pracovních dnů přístupná dětem a jejich zákonným zástupcům.

Vzdělávání dětí v MŠ zabezpečuje 6 učitelek, 3 správní zaměstnanci zajišťují úklid a výdej stravy. Pracovní tým školy se pod vedením ředitelky zaměřuje na vytváření příznivé pracovní atmosféry a budování školy respektující potřeby dětí a jejich zákonných zástupců. Pedagogové ve své vzdělávací činnosti preferují všestranné vedení dětí ke zdravému životnímu stylu a podporují rozvoj vědomostí, dovedností a schopností jednotlivých dětí. K obohacení vzdělávacího programu škola nabízí různorodé programy pro děti i jejich zákonné zástupce. K atraktivním aktivitám patří zájmové kroužky se sportovním, hudebním a dramatickým zaměřením, výuka angličtiny, předplavecké kurzy a odpolední akce pro děti a rodičovskou veřejnost.

Od poslední inspekční činnosti konané v únoru 2006 došlo k obměně pedagogického sboru, zavedení věkově smíšených tříd a rozšíření nabídky hraček i učebních pomůcek. Za finanční podpory zřizovatele je prováděna pravidelná údržba MŠ i zahrady. Dle sdělení ředitelky je v následujícím období nezbytné provést rekonstrukci dětských sociálních zařízení, výměnu oken a revitalizaci školní zahrady.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu ke školnímu vzdělávacímu programu

Mateřská škola informuje zákonné zástupce o svém školním vzdělávacím programu, vzdělávací nabídce, akcích školy i kritériích a způsobu přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání. K informovanosti ředitelka s učitelkami využívají zejména každodenního osobního kontaktu se zákonnými zástupci dětí, formálních i neformálních rozhovorů na školou pořádaných akcích, nástěnek v šatnách dětí a tisku – *REGION OPAVSKO*. Ředitelka představila inspekčnímu týmu své záměry založit webové stránky MŠ, které by aktuálně a pružně informovaly širokou veřejnost o celoročních aktivitách školy.

Vedení školy při přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání postupuje v souladu s platnými právními předpisy. Drobné formální nedostatky, které byly shledány ve školní matrice, ředitelka v době inspekční činnosti odstranila. V rámci přijímacího řízení preferuje vedení školy bezprostřední kontakt se zákonnými zástupci dětí i dětmi samotnými. Nově přijaté děti mají se svými rodiči možnost v rámci adaptačního programu účastnit se vybraných aktivit v MŠ. Pro potřeby zákonných zástupců a přijatých dětí vydává škola třikrát ročně časopis Kamarád. V něm jsou zveřejněny nejen základní informace o akcích a nabídce MŠ, ale také obrázky, omalovánky a pracovní úkoly pro děti.

Předškolní vzdělávání probíhá dle školního vzdělávacího programu „*Podej mi ruku a ukážu ti svět*“ (ŠVP), který byl v rámci komparativních analýz (bez přímé návštěvy školy) ČŠI hodnocen již ve školním roce 2008/2009. V době hodnocení vykazoval dokument formální nedostatky a neodpovídal požadavkům Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (RVP PV). Ředitelka školy následně doplnila chybějící údaje o podmínkách vzdělávání a vzdělávacím obsahu, čímž uvedla dokument do souladu s RVP PV. Současný ŠVP vychází z reálných materiálních, organizačních i personálních podmínek školy, má deklarované vzdělávací cíle i záměry a poskytuje veřejnosti všechny potřebné informace o škole a její činnosti. Na ŠVP navazují tři třídní vzdělávací programy (TVP) s kvalitativně různorodou vzdělávací nabídkou. TVP je nezbytné, především u začínajících pedagogů, rozšířit o konkrétní činnosti literárního, hudebního, dramatického, pohybového, matematického a experimentálního charakteru i aktivity, které budou cíleně orientovány na děti všech věkových kategorií.

Inspekční tým, který při hodnocení MŠ vycházel z pozorování organizace vzdělávání, studia dokumentace, hospitací a rozhovorů s ředitelkou i zaměstnanci, zaznamenal pozitivní pracovní atmosféru, která napomáhá postupnému naplňování cílů uvedených v ŠVP.

Funkční poradenskou pomoc v záležitostech týkajících se vzdělávání dětí poskytují učitelky zákonným zástupcům při běžném denním kontaktu, na třídních schůzkách a pravidelných společných akcích (Dušičkový den, Mikulášská nadílka, Den otevřených dveří, Den matek atd.). Ke sledování individuálního rozvoje dítěte i funkčních gramotností využívají učitelky diagnostické, pracovní a výtvarné záznamy, které však pro účinnější podporu sledovaných oblastí postrádají přehlednost, systematickosti a časové zmapování. Rozvoj dovedností předcházejících čtení a psaní (grafomotorika) je ve dvou ze tří tříd aplikován bez předem písemně stanovených kritérií, nejsou zde plně respektovány věk a specifické zvláštnosti dětí, ani metodické zásady přípravy na psaní. K termínu inspekční činnosti byly grafomotorické průpravné cviky průkazně a pravidelně vřazovány do celodenních aktivit pouze v jedné třídě.

V rámci inspekční činnosti byly průřezově hospitovány celodenní vzdělávací činnosti u všech přítomných pedagogů včetně ředitelky. Vzdělávání bylo realizováno na základě předem vymezeného tématu dle platného režimu dne. Stanovený a uplatňovaný denní rytmus a řád je přizpůsoben dětem předškolního věku, jeho variabilita umožňuje pedagogům operativně reagovat na aktuální situace. Správná životospráva je zajištěna plnohodnotnou a vyváženou stravou, pobytem venku s přihlédnutím k momentální kvalitě ovzduší, dostatkem volného pohybu na školní zahradě a respektováním individuální potřeby spánku. Vedení dětí ke zdraví a zdravému životnímu stylu napomáhá pravidelné cvičení v tělocvičně MŠ. Rezervy byly shledány ve využívání pitného režimu, který je v MŠ zajištěn, ale není dětmi ani pedagogy plně vžitý a užíváný.

Pozitivně jsou hodnoceny *spontánní činnosti*, ve kterých si děti hrály individuálně i ve skupinách a přirozeně rozvíjely hry námětové, konstruktivní i výtvarné. Pedagogické pracovnice kladly důraz na volnou hru dětí, kterou obohacovaly nabídkou tematicky

zaměřených činností. V rámci *pohybových a sebeobslužných činností* byly děti systematicky vedeny k získávání nových pohybových i manipulačních dovedností. *Řízené a pedagogicky zacílené činnosti* však byly většinou ve vztahu k probíhajícím tématům málo pestré a nediferencované. Převládaly rutinní a frontální formy práce, učitelky dětem nenabídly kooperativní činnosti ve dvojicích a skupinách, ani metody prožitkového učení hrou a činnostmi. Dílčí nedostatky ve vzdělávacím procesu, které lze odstranit, jsou způsobeny nižší propracovaností TVP, 33 % nekvalifikovaností pedagogického týmu a nezařazováním problematiky metodiky řízení pedagogického procesu do programu pedagogických rad. Jako vhodná inspirace, nejen pro začínající a nekvalifikované pedagogy, se jeví možnost vzájemných následů a hospitací, které mohou výraznou měrou přispět ke zkvalitnění pedagogické práce. I přes výše citované rezervy v přímé pedagogické práci bylo z chování a projevů dětí zřejmé, že jsou v prostředí školy spokojené, jsou zde rády a cítí se jistě a bezpečně. Atmosféra ve třídách byla pozitivní, veselá a přátelská.

Hodnocení dětí učitelkami bylo v průběhu dne pozitivní, děti byly povzbuzovány a oceňovány i za snahu. Aktivitu směřující k rozvoji sebereflexe dítěte (vedení k sebehodnocení, verbálnímu i neverbálnímu hodnocení druhých a probíhajících aktivit) nejsou doposud v MŠ zavedeny.

Výrazným kladem vzdělávání v MŠ je skutečnost, že pedagogové vřazují do celoročních činností také výlety a akce pro děti a jejich rodiče, které vhodně doplňují aktivity směřující k všestrannému rozvoji dítěte. Mezi nabízené akce patří: *výlety do ZOO a Planetária v Ostravě, školy v přírodě, mikulášská a vánoční nadílka pro děti, vánoční tvoření s rodiči, oslavy dětského dne či rozloučení se školáky*. Tyto nadstandardní aktivity cíleně podporují vytváření zdravých životních návyků dětí, rozvíjejí úctu k tradicím a živé i neživé přírodě, vedou k osvojování základních kulturně společenských postojů a získávání kladného vztahu k ostatním lidem.

Prostředí MŠ i školní zahrady je udržováno v čistotě a umožňuje realizovat předškolní vzdělávání. Zaměstnanci průběžně usilují o podporu zdravého sociálního, psychického i fyzického vývoje dětí. Oblast prevence rizikového chování dětí je součástí denního vzdělávacího programu, děti jsou informovány o možném ohrožení svého zdraví. Vedení školy zpracovává pravidla pro zajištění bezpečnosti dětí ve škole, na školní zahradě i mimo prostory MŠ, ta jsou průběžně uplatňována.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Předškolní vzdělávání zajišťuje šest učitelek. Předepsanou odbornou kvalifikací disponují čtyři z nich a dvě nekvalifikované učitelky si své vzdělání doplňují. Současné složení pedagogického sboru, i přes dvoutřetinovou nekvalifikovanost, umožňuje naplňovat cíle vzdělávacího programu školy a rozvíjet osobnost všech dětí. V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) ředitelka podporuje profesní růst pedagogického týmu a sama se systematicky vzdělává v oblasti managementu i pedagogických věd. Pro zvýšení úrovně vzdělávací práce s dětmi je v budoucnu žádoucí, aby učitelky poznatky získané samostudiem a DVPP prezentovaly na pedagogických radách a následně je aplikovaly do běžné denní praxe.

Strategie řízení a zavedené hodnotící systémy odpovídají velikosti MŠ, počtu dětí i zaměstnanců. Ředitelka preferuje každodenní osobní kontakt se všemi spolupracovníky, vnitřní kontrolní mechanismy jsou založeny především na osobních jednáních. Koncepce

rozvoje vychází z vizí vedení školy, požadavků zřizovatele, potřeb aktuálně přijatých dětí a možností, které MŠ skýtá. Ředitelka průběžně inovuje a koriguje své záměry, které projednává s ostatními pracovníky na pracovních schůzkách a pedagogických radách. Řízení školy je funkční.

Ředitelka splňuje požadavky pro výkon funkce. Plní právní povinnosti vyplývající z příslušných ustanovení školského zákona a vede MŠ v souladu se zásadami předškolního vzdělávání. Vedení školní i třídní dokumentace vykazovalo v době inspekční činnosti dílčí formální nedostatky. Problematika vedení povinné dokumentace byla s vedením školy detailně prodiskutována a již v průběhu inspekce ředitelka začala přijímat opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Ty se týkaly *Školního řádu*, který neobsahoval informace o zajištění bezpečnosti dětí a jejich ochraně před sociálně patologickými jevy, *třídních knih*, které vykazovaly neúplné informace o průběhu vzdělávání a *záznamů z pedagogických rad*.

Materiálními podmínkám věnuje ředitelka standardní pozornost. MŠ má ve vztahu k počtu dětí a ke svému vzdělávacímu programu odpovídající prostorové podmínky. Pozitivně je hodnoceno, že ředitelka má jasné představy o dalším rozvoji a zkvalitňování zázemí školy.

Finanční předpoklady školy byly hodnoceny na základě ekonomických a výkonových ukazatelů za roky 2008 až 2010. Škola ve sledovaném období hospodařila především s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu, s příspěvkem na provoz z rozpočtu zřizovatele a vlastní zdroje. Finanční prostředky státního rozpočtu škola použila zejména na platy a související zákonné odvody, na učební pomůcky a DVPP. Dotace ze státního rozpočtu činily v průměru 78 % a dotace zřizovatele na provoz v průměru 18 % celkových ročních neinvestičních výdajů školy. Ve sledovaném období nebyly MŠ přiděleny finanční prostředky od zřizovatele na investice. Čerpání platů v letech 2008 až 2010 bylo rovnoměrné a jejich výše byla ovlivněna dotacemi na rozvojové programy. Výdaje na učební pomůcky, školení a vzdělávání byly nejvyšší v roce 2009. Taktéž účelové finanční prostředky byly použity v souladu s cíli programů. Finanční zdroje, které měla škola ve sledovaném období k dispozici, byly dostatečné k zabezpečení školního vzdělávacího programu.

Mateřská škola úspěšně buduje a rozvíjí spolupráci především se zákonnými zástupci dětí, zřizovatelem i partnery z regionu. Z fotodokumentace, článků v regionálním tisku a rozhovorů se zaměstnanci vyplývá, že tradiční i novodobé akce školy jsou rodičovskou veřejností vyhledávány a hojně navštěvovány. Mají pozitivní dopad na chod školy, rozšíření vzdělávací nabídky a rozvoj dětí.

Úroveň znalostí, dovedností a schopností dětí odpovídá výstupům vymezeným ve vzdělávacích oblastech RVP PV. Pedagogické pracovnice rozvíjely základní klíčové kompetence a funkční gramotnosti dětí. V rámci celodenních aktivit poskytovaly dětem informace nezbytné pro vytváření základů celoživotního vzdělávání. Učitelky, správní zaměstnanci i ředitelka školy společně usilují o vytvoření vlídného a laskavého prostředí, které podporuje rozvoj osobní spokojenosti dětí.

Mimo jiné proběhlo v rámci inspekční činnosti zjišťování informací o vzdělávání dětí v oblasti podpory rozvoje přírodovědné gramotnosti, které budou součástí výroční a tematické zprávy ČŠI. Bylo zjištěno, že děti dané MŠ mají požadované poznatky o světě, živé i neživé přírodě a dle svých individuálních možností se orientují v prostředí, ve kterém žijí.

Závěry

MŠ poskytuje předškolní vzdělávání v souladu s údaji uvedenými v platných dokumentech osvědčujících vznik školy. Povinně zapisované údaje v rejstříku škol a školských zařízení jsou v souladu se skutečností. Ve vlastní činnosti škola dodržuje právní předpisy související s poskytovaným předškolním vzděláváním.

MŠ splňuje zákonné podmínky při přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání a respektuje zásady rovného přístupu.

MŠ zajišťuje bezpečnost i ochranu zdraví dětí a podporuje jejich zdravý fyzický, psychický, sociální i osobnostní vývoj. Vyhodnocuje zdravotní i bezpečnostní rizika a přijímá opatření k jejich minimalizaci.

Materiální, personální i finanční podmínky MŠ podporují realizaci ŠVP. Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu škola užívá v souladu s účelem jejich poskytnutí. Informační, hodnotící i další školní systémy MŠ podporují řádný chod organizace a jsou funkční.

Vzdělávací strategie pedagogických pracovníků standardně podporují rozvoj klíčových kompetencí a funkčních gramotností dětí v rozsahu jejich individuálních, zdravotních i osobnostních možností a potřeb.

Dílčí nedostatky ve vedení povinné dokumentace a řízení pedagogického procesu jsou odstranitelné. Vedení školy v rámci inspekční činnosti začalo přijímat adekvátní opatření k jejich eliminaci.

MŠ realizuje předškolní vzdělávání podle platného školního vzdělávacího programu a připravuje děti pro přechod na další stupně vzdělávání v souladu se školským zákonem i RVP PV.

MŠ má předpoklady pro úspěšné naplňování cílů stanovených ve ŠVP.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle ustanovení § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (*g7zais9*) nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jichž se týká, a v Moravskoslezském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Ostravě 28. listopadu 2011

Mgr. Hana Slaná, školní inspektorka

Hana Slaná, v. r.

Mgr. Jana Franková, školní inspektorka

Jana Franková, v. r.

Bc. Jaroslava Sivková, kontrolní pracovnice

Jaroslava Sivková, v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Opavě 13. prosince 2011

(razítko)

Jaroslava Kuráková, ředitelka školy

Jaroslava Kuráková, v. r.

Připomínky ředitele školy/školského zařízení

29. 12. 2011

Připomínky nebyly podány.